

ภาวะผู้นำด้านการบรรเทาสาธารณภัยของกรุงเทพมหานคร

The Public Mitigation Relief Leadership of The Bangkok

Metropolitan Administration

ปรากร วาฐุณประภา¹

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำด้านการบรรเทาสาธารณภัยของกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาภาวะผู้นำด้านการบรรเทาสาธารณภัยของกรุงเทพมหานคร (2) ศึกษาถูกศาสตร์ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและชุมชนของกรุงเทพมหานคร (3) ศึกษาความสำเร็จและปัญหาอุปสรรคของการกิจด้านความมั่นคงของมนุษย์ของกรุงเทพมหานคร และ (4) นำเสนอรูปแบบของภาวะผู้นำด้านการบรรเทาสาธารณภัยในการใช้ถูกศาสตร์ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและชุมชนของกรุงเทพมหานคร เพื่อความสำเร็จของภารกิจด้านความมั่นคงของมนุษย์ของกรุงเทพมหานครที่เหมาะสมในอนาคต ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิจัยเชิงผสม (Mixed Methods Research) โดยดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 33 คน ได้แก่ กลุ่มนักการเมือง กลุ่มนักธุรกิจ กลุ่มผู้นำชุมชน กลุ่มราชการ กลุ่มองค์กรอิสระ และกลุ่มนักวิชาการ และดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณด้วยแบบสอบถามจากเจ้าหน้าที่ดับเพลิงผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ จำนวน 325 คน ผลวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำด้านการบรรเทาสาธารณภัยในอดีตมีแนวทางการดำเนินงานแบบตั้งรับ โดยมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเพื่อคลี่คลายวิกฤติที่เกิดขึ้นจึงมีภาวะผู้นำในรูปแบบของ “ผู้คลี่คลายวิกฤติที่ขาดความพร้อม” (The Ill-Equipped Crisis Reliever) ต่อมามีการเปลี่ยนแปลงตัวผู้นำของสำนักบังคับและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแนวทางการดำเนินงานเป็นแบบการสร้างและเตรียมความพร้อมเพื่อดำเนินภารกิจอย่างเป็นระบบ จึงมีภาวะผู้นำในรูปแบบของ “ผู้ปกปักษ์รักษาชีวิตที่เก่งกาจด้านการจัดการ” (The Well-Managed Life Savior) และผลวิจัยเชิงปริมาณในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

¹ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำเชิงยุทธศาสตร์ความเป็นเลิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300

2. ยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและชุมชนของกรุงเทพมหานคร ควรประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์การสร้างอนาคตที่เข้มแข็ง ยุทธศาสตร์การปฏิบัติการแบบมืออาชีพ และ ยุทธศาสตร์การจัดการเพื่อพื้นฟูภัยพิบัติ และผลวิจัยเชิงปริมาณในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

3. ความสำเร็จของการกิจด้านความมั่นคงของมนุษย์ของกรุงเทพมหานครคือ การทำให้ประชาชน มีคุณภาพชีวิตที่ดีตามมาตรฐานขั้นต่ำและดำรงชีวิตต่อไปได้แม้ต้องเผชิญกับภัยพิบัติ และผลวิจัยเชิง ปริมาณในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ, ยุทธศาสตร์ความร่วมมือ, ความมั่นคงของมนุษย์

Abstract

This dissertation aimed firstly to study the leadership of the public mitigation relief of the Bangkok Metropolitan Administration (BMA), secondly to investigate the cooperative strategies between the authority and community within the Bangkok Metropolitan, thirdly, to explore the achievements and difficulties in the human security management within the Bangkok Metropolitan, and fourthly, to demonstrate the co-operative strategies between public sector and community leading to appropriate accomplishment of human security management in the future. By using mixed method research was initially conducted by a qualitative method to conduct in-depth interviews of thirty three specialists and key informants from five different sectors from politicians, business and community, government officials, non government organization and academic Institutions, followed by a quantitative method using questionnaire among 325 fire fighters found the following

1. It was found that the leadership of the Bangkok Fire and Rescue Department in the past was set pretty much to a defensive strategy, focused on solving and relieving crisis at hand rather than systematically creating protective and preventive planning. In light of such characteristic, the image shown was seen as the model of from "THE ILL EQUIPPED CRISIS RELIEVER". After the change of the Director General the strategic plan was rotating toward a better direction, a shift in organizational paradigm, culture, and strategic plan itself which was improved to a more offensive strategy. The findings indicated that the characteristic that the Bangkok Fire and Rescue Department (BFRD) should be "THE WELL MANAGED LIFE

SAVIOUR". The quantitative part of this research pointed out that the average attitude was considerably high

2. Authority - Community Cooperative Strategy of the Bangkok Metropolitan included 1) Secured future strategy 2) Professional operation strategy 3) Disaster relief and recovery strategy. According to quantitative findings, the overall attitude was on the average mean.

3. The achievement of human security management can be summarized as the effectiveness of the operations should ensure the trust and confident of safety and the certainty that capable of providing effective emergency public relief and recovery during any disaster. The quantitative part of this research pointed out that the average attitude considerably high.

Keyword: Leadership, The Cooperative Strategies, Human Security

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงทั้งความถี่และความรุนแรงของลมฟ้าอากาศแบบสุดโต่ง (Extreme Weather) ที่เกิดบ่อยครั้งขึ้น ได้ทำให้เกิดภัยธรรมชาติที่รุนแรงมากขึ้น ทั้งน้ำท่วม แผ่นดินไหว พายุที่รุนแรง และอากาศที่ร้อนผิดปกติ รวมไปถึงการเกิดโรคระบาดชนิดใหม่ๆ ดังที่ปรากฏเป็นข่าวไปทั่วโลก โดยสาเหตุนั้นก็คือภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นเหล่านี้ได้ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสร้างความเสียหายต่อประเทศต่างๆ นับหลายพันล้านบาท ซึ่งในอนาคต แนวโน้มการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบต่างๆ จะทวีความรุนแรงมากขึ้น เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภาวะโลกร้อน ซึ่งมีส่วนทำให้เกิดพายุคลื่นลมในทะเลภาวะน้ำท่วมและความแห้งแล้งขึ้นในทุกภูมิภาคของโลก ด้วยความถี่ ลักษณะ ขนาด และความรุนแรงที่เพิ่มขึ้น นอกจากนั้น การขยายตัวของประชากร และการเติบโตของเมืองในช่วงที่ผ่านมา เป็นการขยายพื้นที่การตั้งถิ่นที่อยู่อาศัยและพื้นที่ประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจเข้าไปในเขตพื้นที่เสี่ยงต่อภัยพิบัติมากขึ้น ทำให้แนวโน้มความสูญเสียและการรับมือกับภัยพิบัติมีความซับซ้อนยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม ประเทศไทย ได้พัฒนาระบบการจัดการภัยพิบัติที่ทันสมัย ทั้งระบบการเตือนภัย การตีอันตราย การต่อสู้ และการจัดการในภาวะฉุกเฉิน ซึ่งช่วยให้ตัวเลขผู้เสียชีวิตลดลง จำนวนลง แต่ระบบการจัดการภัยพิบัติในภาพรวม ยังมีความจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองศูนย์กลางความเจริญของประเทศไทย ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการบริหาร และการให้บริการในด้านต่างๆ ซึ่งกรุงเทพมหานครมีกระบวนการพัฒนาให้เป็นมหานครมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งยังมีการขยายเขตพื้นที่ของเมืองออกไปโดยรอบของศูนย์กลางธุรกิจ จึงทำให้

กรุงเทพมหานครมีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น นอกจากนี้ยังมีประชากรแฝงได้เข้ามาอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร รวมถึงประชากรต่างด้วยที่เดินทางมาทำงานแบบลักษณะไปและกลับอีกจำนวนหนึ่ง จากลักษณะดังกล่าวได้ก่อให้เกิดปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง สิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะ โอกาสการเกิดปัญหาสาธารณภัยต่างๆ ได้ในระดับสูง

ในช่วงปี พ.ศ. 2549-2554 กรุงเทพมหานคร มีความเสี่ยงภัยจากการเกิดอัคคีภัยมากที่สุด ในขณะเดียวกันสาธารณภัยอื่นๆ ก็มีโอกาสที่จะเกิดขึ้น และสามารถสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินได้จำนวนมาก เช่น ภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตรายร้ายแรง ภัยจากการบน้ำและน้ำท่วม ซึ่งจะส่งผลทำให้กรุงเทพมหานครต้องใช้งบประมาณในการรับและฟื้นฟูเป็นจำนวนมาก เพื่อเป็นการเตรียมการในเรื่องดังกล่าว กรุงเทพมหานครได้ดำเนินการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2553-2557 (คณะกรรมการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร, 2552) โดยประกอบด้วยภารกิจใน 3 ส่วนที่สำคัญคือ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระบวนการป้องกันและบรรเทาภัยด้านสาธารณภัย และกระบวนการป้องกันและบรรเทาภัยด้านความมั่นคง ซึ่งครอบคลุมสาธารณภัยทุกประเภท โดยมีการประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานภายในของกรุงเทพมหานคร หน่วยงานภายนอก ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน บุคคลนิติ และองค์กรสาธารณกุศล ต่างๆ เพื่อประสานความร่วมมือในการปฏิบัติงานแก้ไขปัญหาสาธารณภัย และการให้ความช่วยเหลือคุ้มครองสถานการณ์ได้อย่างเป็นระบบและเสริมกำลังกันอย่างบูรณาการ โดยมีการเตรียมความพร้อมไว้ตั้งแต่ระยะทางก่อนเกิดภัย ระหว่างเกิดภัย และหลังเกิดภัย เพื่อลดความเสี่ยง ความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และผลกระทบอันเกิดจากสาธารณภัยในรูปแบบต่างๆ รวมถึงให้มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน ตลอดจนมีการฝึกซ้อมตามแผนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และสร้างความคุ้นเคยให้แก่พื้นที่ในกรุงเทพมหานคร

สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร เป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ในการบริหารจัดการสาธารณภัยในกรุงเทพมหานคร โดยมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและรับอัคคีภัย รวมถึงบรรเทาสาธารณภัยอื่นๆ ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ปริมณฑล หรือตามที่มีการร้องขอ การกำหนดมาตรการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอื่นๆ การประสานกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการดำเนินการป้องกันและรับอัคคีภัย การกำหนดมาตรฐานแผนการปฏิบัติงานของสำนักให้เป็นไปตามแผนแม่บทของกรุงเทพมหานคร การดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและรับอัคคีภัย กฎหมายว่าด้วยการป้องกันภัยพิบัติเรือน และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง การศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมถึงการพัฒนาขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

จากการกิจที่มีความเร่งด่วนในการตัดสินใจ โดยให้เกิดผลกระทบและความสูญเสียน้อยที่สุดนั้น ผู้บริหารของหน่วยงานด้านการบริหารราชการณภัยจำเป็นต้องมีคุณลักษณะของผู้นำที่เหมาะสม เพื่อบริหารจัดการภารกิจที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และสามารถปฏิบัติงาน ในภาวะ ฉุกเฉินเป็นไปอย่างมีระบบ ชัดเจน ไม่สับสน และเพื่อลดความสูญเสียจากสาธารณภัยให้มีน้อยที่สุด รวมถึงต้องมีแนวทางการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนนโยบาย รวมถึงการกำหนดและผลักดันยุทธศาสตร์ ความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชนในพื้นที่ของกรุงเทพมหานครให้เกิดขึ้น เพื่อนำไปสู่การบรรลุ ความสำเร็จของภารกิจด้านความมั่นคงของมนุษย์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งการดำเนินภารกิจดังกล่าว จะเป็นต้องใช้ภาวะผู้นำที่มีลักษณะพิเศษที่มีศักยภาพสูงกว่าปกติ เช่น มีจิตสาธารณะที่มองเห็นถึงความเดือดร้อนของประชาชนส่วนใหญ่ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มองเห็นถึงแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต มีความเชี่ยวชาญในการกิจด้านการบริหารราชการณภัยเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจที่เหมาะสมกับสถานการณ์ สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงที่เกิดขึ้นโดยเฉพาะการจัดการภัยธรรมชาติ รวมถึงการดำเนินการด้านการบริหารจัดการภัยธรรมชาติที่ทุกฝ่ายกำลังเห็นแก่ตัว รวมถึงต้องมีความสามารถในการโน้มน้าวและจูงใจให้เจ้าหน้าที่ทุกรายดับร่วมมือเป็นหนึ่งใจเดียวกัน ในการปฏิบัติงานเพื่อผลสำเร็จโดยรวมของภารกิจที่กำหนดไว้ได้อย่าง มีประสิทธิภาพ ดังนั้น การวิจัยจึงมีความสำคัญที่ช่วยให้เกิดการพัฒนาฐานรูปแบบภาวะผู้นำด้านการบริหารราชการณภัยที่สอดคล้องกับบริบท และการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ที่เต็มไปด้วยความไม่แน่นอน และมีความเสี่ยงเกิดขึ้นตลอดเวลา รวมถึงการศึกษาวิจัยดังกล่าวจะช่วยให้ได้ข้อมูล และประเด็นข้อค้นพบใหม่ๆ ในการพัฒนาองค์ความรู้ด้านทฤษฎีภาวะผู้นำ และศาสตร์ทางการพัฒนาความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน เพื่อเชื่อมโยงไปสู่การเป็นองค์กรที่มีผลสัมฤทธิ์สูงในการขับเคลื่อนนโยบายด้านการบริหารราชการณภัยของสังคมไทยต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

งานวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

- เพื่อศึกษาภาวะผู้นำด้านการบริหารราชการณภัยของกรุงเทพมหานคร
- เพื่อศึกษา_yothศาสตร์ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและชุมชนของกรุงเทพมหานคร
- เพื่อศึกษาความสำเร็จและปัญหาอุปสรรคของภารกิจด้านความมั่นคงของมนุษย์ของกรุงเทพมหานคร
- เพื่อนำเสนอรูปแบบของภาวะผู้นำด้านการบริหารราชการณภัยในการใช้ยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและชุมชนของกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้วิธีการวิจัยเชิงผสม โดยนำวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ผสมผสานกันตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

1.1 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงคุณภาพ แบ่งเป็น 5 กลุ่ม ประกอบด้วย (1) กลุ่มนักการเมือง เป็นผู้ให้ข้อมูลเชิงนโยบาย จำนวน 7 คน (2) กลุ่มนักธุรกิจ และกลุ่มผู้นำชุมชน เป็นผู้ให้ข้อมูล ในลักษณะของ ผู้มีส่วนได้เสีย และให้ความร่วงมือในการดำเนินกิจกรรมร่วมกับกรุงเทพมหานคร จำนวน 5 คน (3) กลุ่มราชการ เป็นผู้ให้ข้อมูลในลักษณะของผู้แปลงนโยบายสู่การปฏิบัติ จำนวน 9 คน (4) กลุ่มองค์กรอิสระ เป็นผู้ให้ข้อมูลจากมุมมองภายนอกองค์การที่มีต่อการปฏิบัติงานของกรุงเทพมหานคร จำนวน 6 คน และ (5) กลุ่มนักวิชาการ เป็นผู้ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหน่วยงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด จำนวน 6 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงปริมาณคือ เจ้าหน้าที่ดับเพลิงผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ จำนวน 325 คน ประกอบด้วย ข้าราชการและลูกจ้างในสังกัดสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร ได้จากการสูตรคำนวนหาตัวอย่างของ Yamane (1973) และใช้การสุ่ม ตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่มในแต่ละสังกัด ดังต่อไปนี้

สังกัด	ประชากร	ตัวอย่าง
1. กองปฏิบัติการดับเพลิง 1 (สถานีดับเพลิงเขตหนอง สวนมะลิ บางรัก ยานนาวา ถนนจันทร์ ทุ่งมหาเมฆ และบรรทัดทอง)	334	63
2. กองปฏิบัติการดับเพลิง 2 (สถานีดับเพลิงบางกะปิ ห้วยขวาง บางซื่อ ลาดกระบัง หัวหมาก พระโขนง คลองเตย และป้อมไก่)	421	79
3. กองปฏิบัติการดับเพลิง 3 (สถานีดับเพลิงบางโพ สามเสน ลาด雅 บางซื่อน บางเขน ลาดพร้าว ดุสิต พญาไท และสุทธิสาร)	425	80
4. กองปฏิบัติการดับเพลิง 4 (สถานีดับเพลิงตลาดพลู ทุ่งครุ บางอ้อ ดาวคะนอง บางแค บางขุนนนท์ ปากคลองstan คลองชัก ถนนบูรี บางขุนเทียน และบรมราช)	546	103
รวม	1,726	325

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรต้น คือ ภาวะผู้นำด้านบริหารสาธารณะภัยของกรุงเทพมหานคร จำนวน 6 ตัวแปรย่อย ประกอบด้วย (1) ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ (2) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (3) ภาวะผู้นำเชิงวิกฤติ (4) ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ (5) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม และ (6) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ และยุทธศาสตร์ ความร่วมมือระหว่างภาครัฐ กับประชาชนของกรุงเทพมหานคร จำนวน 3 ตัวแปรย่อย ประกอบด้วย (1) ยุทธศาสตร์ด้านบริหารสาธารณะภัย (2) กระบวนการ หรือขั้นตอนการจัดทำยุทธศาสตร์ด้านบริหารสาธารณะภัย และ (3) ความร่วมมือระหว่างภาครัฐ-ชุมชน

2.2 ตัวแปรตาม คือ ความสำเร็จของการกิจด้านความมั่นคงของมนุษย์ของกรุงเทพมหานคร

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย (1) แบบสอบถามสำหรับการศึกษาเชิงปริมาณ และ (2) แบบสัมภาษณ์สำหรับการศึกษาเชิงคุณภาพซึ่งการสร้างเครื่องมือมาจากการศึกษาเอกสารรายงานแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงลงพื้นที่พูดคุยกับบุคคลที่เกี่ยวข้องในประเด็นวิจัย และเมื่อได้เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาแล้ว ได้ดำเนินการต่อไปดังนี้

3.1 ตรวจสอบความตรงเรียงเนื้อหาด้วยเทคนิค IOC โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน

3.2 วิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยนำไปทดสอบกับเจ้าหน้าที่ดับเพลิงที่กันไฟสำหรับทดสอบจำนวน 40 คน และหาค่าความเที่ยงด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟารองบากได้ค่าเท่ากับ 0.97

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

1.1 ภาวะผู้นำด้านการบริหารสาธารณะภัยของกรุงเทพมหานคร

1) ภาวะผู้นำด้านการบริหารสาธารณะภัยในอดีต

จากการศึกษาพบว่า ในยุคเริ่มต้นของงานบริหารสาธารณะภัย หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบงานด้านนี้ในสังคมไทยคือ กองบังคับการตำรวจนัดดับเพลิง สำนักงานตำรวจนแห่งชาติ โดยต่อมามีการปฏิรูประบบราชการซึ่งส่งผลให้มีการถ่ายโอนภารกิจด้านบริหารสาธารณะภัยจากสำนักงานตำรวจนแห่งชาติให้กับกรุงเทพมหานคร จึงทำให้มีการจัดตั้ง “สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร” โดยในช่วงแรกของหน่วยงานยังคงใช้แนวทางในการดำเนินงานแบบตำราอยู่ จึงทำให้ภาวะผู้นำด้านการบริหารสาธารณะภัยในอดีตมานานถึงยุคเริ่มต้นมีลักษณะเป็นสมมูลเจ้านาย และเน้นสิ่งการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในภาคส่วนต่างๆ เข้ามาร่วมดำเนินการ เพื่อปฏิบัติงานให้เป็นผลสำเร็จตามแนวทางของตำราดับเพลิง ซึ่งส่งผลทำให้ระดับความสัมพันธ์ในการแก้ไขปัญหาร่วมกับชุมชน และหน่วยงานอื่นๆ

มีลักษณะที่ไม่ดีนัก กล่าวคือ ชุมชน และหน่วยงานไม่ค่อยประสานให้ความร่วมมือกันมากนัก และต่างคนต่างทำตามแนวทางของตน โดยไม่มีการร่วมกันกำหนดมาตรฐานในการช่วยเหลือพื้นที่ประสบภัยแต่อย่างใด รวมถึงแนวทางการดำเนินงานในยุคอดีตเป็นแบบตั้งรับ โดยมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเพื่อคุ้มครองภัยอย่างเป็นระบบ จึงทำให้มุมมองที่มีต่อภาพลักษณ์ของภาครัฐน่าด้านการบริหารราชการภัยในอดีตออกมาในดีดีเป็นแบบ “จากผู้คุ้มครองภัยที่ขาดความพร้อม” (From The Ill-Equipped Crisis Reliever) ซึ่ง 오히려ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวย่อ	คำศัพท์	ความหมาย
I	Identity	เป็นผู้ที่สร้างอัตลักษณ์ความเป็นผู้นำด้านการดับเพลิงให้แก่องค์กรในอดีต (เก่งคนเดียว)
L	Legitimism	เป็นผู้ที่เน้นการปฏิบัติงานโดยความชอบธรรมที่ถูกต้องตามกฎระเบียบท่านนั้น
L	Loss	ความสูญเสียเนื่องจากขาดการเตรียมความพร้อมตามมาตรฐานในการปฏิบัติงาน
E	Excessive	ความผิดพลาดที่เกิดขึ้นมากเกินกว่าจะยอมรับได้
Q	Quite good	ค่อนข้างจะทำงานได้เกือบถึงตามเป้าหมายที่กำหนด
U	Unique	เป็นหน่วยงานที่มีลักษณะเฉพาะตัวที่เป็นเอกลักษณ์ในการปฏิบัติงาน (อัตตาสูง)
I	III	รูปแบบการบริหารจัดการยังไม่เหมาะสมกับการกิจด้านการบริหารราชการภัย
P	Poor Management	ความสามารถในการจัดการไม่ค่อยดี
P	Postponement	การดำเนินงานที่มักมีการเลื่อนเวลาออกไป
E	Excuse	ข้ออ้างที่นำมาแก้ตัวเมื่อเกิดความผิดพลาดขึ้น
D	Delay	เป็นไปอย่างล่าช้าไม่ทันตามกำหนดเวลา
C	Crisis	สภาพวิกฤติที่เกิดขึ้นและทำให้เกิดความสับสนของหน่วยงาน
	Contretemps	การปฏิบัติงานที่ล้มเหลวทั้งที่ควรจะทำได้ก่อนนี้
R	Reorganization	การปรับปรุงองค์กรใหม่จึงทำให้การปฏิบัติงานของแต่ละฝ่ายยังไม่เข้าที่เข้าทางอย่างที่ควรจะเป็น

ตัวย่อ	คำศัพท์	ความหมาย
I	Incompetency	ไม่รู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน
S	Scrap	ผลการปฏิบัติงานที่ไร้คุณค่า
I	Incompatible	ไม่สามารถเข้ากันได้ในการปฏิบัติงาน
S	Setback	ความล้มเหลวที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน
R	Reaction	ได้รับการตอบโต้จากผู้ประสบภัยพิบัติที่ไม่เข้าใจในภารกิจ
E	Excursive	มีการดำเนินการนอกเหนือจากประเดิมสั่งการ
L	Laggard	เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานแบบเรื่อยๆ และมักล้าหลังไม่ทันกาล
I	Independent	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับภารกิจด้านการบรรเทาสาธารณภัยต่างมีแนวทางการปฏิบัติงานโดยเป็นอิสระต่อกัน
E	Exclusionism	การปฏิบัติงานที่มีการจำกัดเข้าไว้โดยไม่ยุ่งกับใคร
V	Variation	การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในพื้นที่ประสบภัยทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการปฏิบัติตามแผนที่กำหนด
E	Error	ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการปฏิบัติงานโดยขาดความพิรุณ
R	Ruler Ship	การปฏิบัติงานในพื้นที่โดยเน้นการใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย

2) ภาวะผู้นำด้านการบรรเทาสาธารณภัย

ภายหลังจากที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงตัวผู้นำของสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร เป็นผู้นำที่มาจากข้าราชการของกรุงเทพมหานครทำให้มีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นในหลายประการ โดยเฉพาะการปรับกระบวนการทัศน์ วัฒนธรรมองค์กร และแนวทางการปฏิบัติงานเชิงรุก และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกับชุมชน ซึ่งทำให้เกิดความเหมาะสมและพร้อมรองรับภัยธรรมชาติ แห่งการเปลี่ยนแปลงที่คาดเดาได้ยากมากขึ้น ซึ่งผลลัพธ์จะได้บ่งชี้ถึงคุณลักษณะภาวะผู้นำด้านการบรรเทาสาธารณภัยของกรุงเทพมหานครเพื่อขับเคลื่อนภารกิจตามยุทธศาสตร์ด้านการบรรเทาสาธารณภัยให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งคุณลักษณะของภาวะผู้นำด้านการบรรเทาสาธารณภัยของกรุงเทพมหานครในอนาคต จะต้องประกอบด้วยคุณลักษณะที่อยู่ในรูปแบบของ “ผู้ปกปักษ์รักษาชีวิตที่เก่งกาจด้านการจัดการ” (The Well-Managed Life Savior) ซึ่งขอتباعได้ดังตารางต่อไปนี้

ตัวย่อ	คำศัพท์	ความหมาย
W	World Class	เป็นผู้ที่มีศักยภาพสูง และนำพาองค์กรให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล
E	Emprise	เป็นผู้ที่มีความกล้าหาญในการตัดสินใจในภาวะเสี่ยง และกดดันได้อย่างมีสติ
	Emotional	เป็นผู้ที่มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ของตนเองในภาวะกดดันได้ดี
L	Leadership	เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะของผู้นำ สามารถขับเคลื่อนภารกิจให้ประสบผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
L	Law	เป็นผู้ที่รู้จะเบี่ยงและขอกฎหมายในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี ซึ่งช่วยให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้วยดี
M	Management	เป็นผู้ที่มีความสามารถในการบริหารจัดการภัยพิบัติ
	Morality	เป็นผู้ที่มีคุณธรรม และจริยธรรม โดยเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงานให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา
A	Acceptance	เป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับจากผู้ใต้บังคับบัญชา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงประชาชนในสังคม
	Applications	เป็นผู้ที่มีศักยภาพในการประยุกต์ใช้ทรัพยากรที่มีอย่างจำกัด เพื่อให้ภารกิจประสบผลสำเร็จ
N	Network	เป็นผู้ที่มีความสามารถในการสร้างและพัฒนาเครือข่ายเพื่อร่วมดำเนินงานด้านการบรรเทาสาธารณภัย
	Negotiate	เป็นผู้ที่มีความสามารถในการเจรจาเพื่อตกลงความร่วมมือในการปฏิบัติงานร่วมกัน
A	Attitude	เป็นผู้ที่ศรัคติที่ดีต่องานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
G	Global Perspectives	เป็นผู้ที่มีมุมมองที่กว้างไกลระดับโลกโดยเข้าใจถึงปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาวะแวดล้อมของโลก
E	Excellent	เป็นผู้ที่มีองค์ความรู้ด้านการบรรเทาสาธารณภัยอย่างยอดเยี่ยม
D	Decisiveness	เป็นผู้ที่มีความสามารถในการตัดสินใจได้อย่างเต็ดขาดรวดเร็วและเหมาะสมกับสถานการณ์
	Drive	เป็นผู้ที่สามารถในการผลักดันภารกิจให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์ที่กำหนด

ตัวย่อ	คำศัพท์	ความหมาย
L	Learning	เป็นผู้ที่ใฝ่เรียนรู้ในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง
I	Integrated	เป็นผู้ที่มีความสามารถในการบูรณาการภารกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกันได้ดี
F	Fireman	เป็นผู้ที่มีจิตวิญญาณ และอุดมการณ์ของนักผจญเพลิง
	Flexibility	เป็นผู้ที่สามารถปรับตัวให้มีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการภัยพิบัติ
E	Experience	เป็นผู้ที่มีประสบการณ์และมีความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารฯ สามารถภัยเป็นอย่างดี
S	Savior	เป็นผู้ปกปักษ์รักษาชีวิตของประชาชนผู้ประสบภัยพิบัติ
	Strategic	เป็นผู้ที่มีความสามารถในการกำหนดดยุทธศาสตร์ด้านการบริหารฯ สามารถภัยเพื่อกำหนดทิศทางในอนาคต
A	Adaptability	เป็นผู้ที่มีความสามารถในการปรับตัว และรอบรู้ต่อสถานการณ์ที่เฝ้าญอยู่
V	Vision	เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล และกำหนดเป้าหมายในอนาคตได้อย่างเหมาะสม
I	Inspiration	เป็นผู้ที่มีความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจให้แก่ผู้ตามในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายและวิสัยทัศน์รวมกัน
Motivation		
O	Open Mind	เป็นผู้ที่มีจิตใจกว้างขวาง เปิดใจยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
	Organization	เป็นผู้ที่สนับสนุนการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์
Culture		
U	Understanding	เป็นผู้ที่มีความสามารถในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นโดยง่าย
R	Resilience	เป็นผู้ที่มีความเข้มแข็งทางจิตใจ โดยพร้อมรับมือต่อสถานการณ์ภัยพิบัติที่เกิดขึ้น
	Responsibility	เป็นผู้ที่กำลังแสดงความรับผิดชอบเมื่อเกิดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน

1.2 ยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและชุมชนของกรุงเทพมหานคร

จากการวิจัยที่ค้นพบได้นำมาสู่การกำหนดยุทธศาสตร์ในการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและชุมชนของกรุงเทพมหานคร ซึ่งจะช่วยให้เกิดความสำเร็จของการกิจด้านความมั่นคงของมนุษย์ของกรุงเทพมหานครโดยจำแนกตามการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเชิงรุกด้านภัยธรรมชาติ จัดการบริหารจัดการสาธารณภัย ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์การสร้างอนาคตที่เข้มแข็ง เป็นยุทธศาสตร์เพื่อการป้องกันและการเตรียมความพร้อมของกรุงเทพมหานคร โดยเน้นการลงทุนในด้านต่างๆ ให้ล่วงหน้าก่อนเกิดภัยพิบัติ เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการสาธารณภัยให้มีศักยภาพสูง และมีความพร้อมต่อการเผชิญสาธารณภัย ซึ่งจะช่วยลดความเสี่ยง ลดความรุนแรง และลดความสูญเสียจากสาธารณภัยที่เกิดขึ้นให้มีน้อยที่สุด

2) ยุทธศาสตร์การปฏิบัติการแบบมืออาชีพ เป็นยุทธศาสตร์เพื่อการบริหารจัดการภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในภาวะฉุกเฉิน โดยเน้นการเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ ที่จำเป็นในลักษณะของการบริหารจัดการที่มีศักยภาพสูง และสามารถเผชิญกับสาธารณภัยที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และเป็นระบบขั้ดเจน เพื่อช่วยให้ไม่เกิดความสับสนระหว่างปฏิบัติภารกิจ และลดความสูญเสียจากสาธารณภัยให้มีน้อยที่สุด

3) ยุทธศาสตร์การจัดการเพื่อพื้นฟูภัยพิบัติ เป็นยุทธศาสตร์เพื่อการบริหารจัดการภัยหลังที่ภัยพิบัติผ่านพ้นไปแล้ว โดยเน้นการบรรเทาทุกข์ในขั้นต้นให้แก่ผู้ประสบภัยอย่างรวดเร็ว ต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ รวมถึงการประสานความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องเข้ามาช่วยฟื้นฟูภูมิประเทศที่ประสบภัยให้กลับสู่สภาพปกติโดยเร็ว

1.3 ความสำเร็จของการกิจด้านความมั่นคงของมนุษย์ของกรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัยที่ค้นพบสรุปได้ว่า ความสำเร็จของการกิจด้านความมั่นคงของมนุษย์ของกรุงเทพมหานคร หมายถึง การบรรลุความมุ่งหมายของการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพื่อสร้างด้านความมั่นคงของมนุษย์ของกรุงเทพมหานครอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยความสำเร็จที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานจะต้องทำให้ประชาชนรู้สึกปลอดภัยจากภัยพิบัติที่เกิดขึ้น รวมถึงได้รับการช่วยเหลือในเบื้องต้นเพื่อช่วยให้ผู้ประสบภัยสามารถดำรงชีวิตต่อไปได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นในอนาคต ซึ่งสรุปได้ว่า ความมั่นคงของมนุษย์คือ การมีคุณภาพชีวิตที่ดีตามมาตรฐานขั้นต่ำและต้องดำรงชีวิตต่อไปได้แม้ต้องเผชิญกับภัยพิบัติ ดังนั้น ภาครัฐจึงมีหน้าที่ในการสร้างความมั่นคงของมนุษย์ให้เกิดขึ้นในสังคมโดยเฉพาะการสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนาเมืองให้แก่ชุมชน

2. ผลการวิจัยเชิงปริมาณ

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 99.08 มีอายุน้อยกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 51.69 มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 53.54 มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 56.31 อยู่ในสังกัดกองบัญชาการดับเพลิง 4 คิดเป็นร้อยละ 31.69 โดยมีตำแหน่งผู้บัญชาติ คิดเป็นร้อยละ 77.54 และมีประสบการณ์ด้านการบรรเทาสาธารณภัยระหว่าง 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.38 มีรายได้น้อยกว่า 15,000 บาทต่อเดือน มีประสบการณ์ในการทำงานร่วมมือกับชุมชนหรือหน่วยงานอื่นน้อยกว่า 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.08 และมีความเห็นว่า คุณลักษณะของผู้นำในด้านการบรรเทาสาธารณภัย ยุคโลกร้อนที่ควรมีมากที่สุดเป็นลำดับแรกคือ ต้องกล้าตัดสินใจภายใต้ภาวะกดดัน โดยอ้างอิงข้อมูลที่ถูกต้อง และเหมาะสมต่อภารกิจ โดยมีผู้ให้ข้อมูลในประเด็นนี้ คิดเป็นร้อยละ 67.69

2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลวิจัยเชิงปริมาณ

ลำดับ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1.	ภาวะผู้นำด้านบรรเทาสาธารณภัยของกรุงเทพมหานคร	3.87	0.31	มาก
2.	ยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างภาครัฐ-ชุมชนของกรุงเทพมหานคร	2.96	0.38	ปานกลาง
3.	ความสำเร็จของภารกิจด้านความมั่นคงของมนุษย์ของกรุงเทพมหานคร	3.50	0.32	มาก

1) ภาวะผู้นำด้านบรรเทาสาธารณภัยของกรุงเทพมหานคร โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรกพบว่า

อันดับ 1 คือเรื่อง ผู้นำต้องสามารถตัดสินใจภายใต้สถานการณ์กดดัน ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิผลสูงสุด

อันดับ 2 คือเรื่อง ผู้นำต้องสามารถควบคุมสติ และอารมณ์ของเพื่อนร่วมงานลูกน้อง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องในสถานการณ์ได้ เมื่อเกิดสถานการณ์ฉุกเฉินขึ้น

อันดับ 3 คือเรื่อง ผู้นำควรตื่นตัวเพื่อเฝ้าระวังรู้ไวໆ ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจด้านการบรรเทาสาธารณภัยในยุคโลกร้อนอย่างต่อเนื่อง

2) ยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างภาครัฐ-ชุมชนของกรุงเทพมหานคร โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรกพบว่า

อันดับ 1 คือเรื่อง กรุงเทพมหานครให้ความสำคัญต่อการพัฒนายุทธศาสตร์ในการดำเนินงานภารกิจ

อันดับ 2 คือเรื่อง กรุงเทพมหานครมีการสนับสนุนให้ดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ให้ประสบความสำเร็จ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

อันดับ 3 คือเรื่อง กรุงเทพมหานครได้ทำการศึกษาข้อมูลที่จำเป็นก่อนจัดทำแผนยุทธศาสตร์ เช่น อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ บัญหาอุปสรรคการดำเนินงานที่ผ่านมา

3) ความสำเร็จของภารกิจด้านความมั่นคงของมนุษย์ของกรุงเทพมหานคร โดยผู้ติดอาบทแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกพบว่า

อันดับ 1 คือเรื่อง การจัดทำกิจกรรม หรือโครงการของกรุงเทพมหานคร ได้มุ่งเน้นไปที่การปฏิบัติภารกิจตามเป้าหมาย และประโยชน์สุขของประชาชน

อันดับ 2 คือเรื่อง กรุงเทพมหานครต้องปฏิบัติภารกิจด้านการบรรเทาสาธารณภัย ด้วยความมีมนุษยธรรม หรือศีลธรรม เช่น การไม่เลือกปฏิบัติในการให้ช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัย

อันดับ 3 คือเรื่อง กรุงเทพมหานครมีความมุ่งมั่นที่จะดำเนินภารกิจเพื่อช่วยให้ประชาชนในพื้นที่ประสบภัยรุนแรงกลดภัยจากสาธารณภัยที่เกิดขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำด้านการบรรเทาสาธารณภัยของกรุงเทพมหานคร

1.1) ในยุคเริ่มต้นของการบรรเทาสาธารณภัย มีภาพลักษณ์เป็นแบบ "ผู้คลีคลาย วิกฤติที่ขาดความพร้อม" (The Ill-Equipped Crisis Reliever) มีความสอดคล้องกับแนวคิดทางวิชาการที่ได้อธิบายถึงลักษณะของผู้นำที่มีประสิทธิภาพในยุคเก่า ซึ่งลักษณะผู้นำแบบผู้คลีคลายวิกฤติที่ขาดความพร้อม มีความสอดคล้องกันในหลายประดิษฐ์ในด้านความประพฤติ และแนวคิดทางวิชาการดังนี้

1) ผู้นำที่มีอัตลักษณ์ (Identity) มีความสามารถในการสร้างอัตลักษณ์ความเป็นผู้นำด้านการดับเพลิงให้แก่องค์กรให้ได้รับการยอมรับได้ดี ซึ่งเป็นลักษณะของผู้นำที่เก่งกาจ และมักไม่ฟังใคร ทั้งยังเป็นผู้นำที่มีความเชี่ยวชาญ (Expert) ในภารกิจ และกล้าที่จะคิดและเสนอสิ่งที่แตกต่าง ทำงานด้วยความรู้ความสามารถที่มีอย่างเต็มที่และต้องการผลักดันให้องค์กรมีความเจริญก้าวหน้าต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง

2) ผู้นำที่เน้นการปฏิบัติงานโดยความชอบธรรมที่ถูกต้องตามกฎระเบียบ (Legitimism) เนื่องจากการกิจมีลักษณะที่ต้องมีความเสี่ยงสูง และมีผลกระทบมาก จึงต้องเน้นการทำงานโดยยึดกฎระเบียบเป็นหลัก และดำเนินการปฏิบัติงานในพื้นที่โดยเน้นการใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ลักษณะนี้จะเป็นผู้นำที่มีความเคร่งครัดในระเบียบแบบแผนและคำสั่ง ยึดถือผลประโยชน์ของหน่วยงานเป็นหลักสำคัญ โดยไม่คำนึงถึงความพึงพอใจหรือความต้องการของผู้ร่วมงาน โดยผู้นำในลักษณะดังกล่าว

มุ่งเน้นผลสำเร็จมากเกินไปจึงทำให้รูปแบบในการบริหารจัดการยังไม่เหมาะสมกับภารกิจด้านการบริหารฯ สาขาวัสดุภัณฑ์ (III) จึงมักถูกมองว่า เป็นผู้นำที่ความสามารถในการจัดการไม่ดีอย่าง (*Poor Management*) และยังสอดคล้องกับ Blake and Mouton (1985) ที่เสนอผู้นำแบบเน้นอำนาจและการเชื่อฟัง (*Authority-Obedience*) ไว้ในทฤษฎีชาี่ยการบริหาร (*Managerial Grid*) โดยกล่าวว่า ผู้นำแบบนี้จะให้ความสนใจการผลิตสูง สนใจผู้ปฏิบัติงานน้อย มุ่งใช้อำนาจให้ผู้ปฏิบัติงานเชื่อฟังและปฏิบัติตามความต้องการของผู้นำ สรุปว่าเป็นการบริหารที่ค่อนข้างจะเด็ดขาด และอาจนำไปสู่การบริหารที่ขาดความเป็นสำคัญ

3) ผู้นำที่มีการปฏิบัติงานที่ล้มเหลวทั้งที่ควรจะทำได้ต่อกวน (*Contretemps*) ซึ่งเกิดจากการทำงานโดยขาดความพร้อมจึงทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน อย่างไรก็ตาม ความกล้าเสี่ยงอาจเป็นคุณสมบัติพิเศษของผู้นำซึ่งอาจช่วยให้องค์กรประสบความสำเร็จได้

1.2) ภาวะผู้นำด้านการบริหารฯ สาขาวัสดุภัณฑ์ของกรุงเทพมหานครในปัจจุบัน มีคุณลักษณะเป็นแบบ “ผู้ปกปักษ์รักษาชีวิตที่เก่งกาจด้านการจัดการ” (*The Well-Managed Life Savior*) ซึ่งมีความสามารถสอดคล้องกับแนวคิดทางวิชาการที่ได้อธิบายถึงคุณลักษณะของผู้นำยุคใหม่ที่มีประสิทธิภาพสูง ภายใต้สถานการณ์วิกฤต ซึ่งคุณลักษณะของภาวะผู้นำดังกล่าวที่ค้นพบมีความสามารถสอดคล้องกันในหลายประเด็นทั้งในด้านความประพฤติ และแนวคิดทางวิชาการดังนี้

1) ผู้นำที่มีความกล้าหาญ (*Emprise*) ในการตัดสินใจ (*Decisiveness*) ในภาวะเสี่ยง และกดดันได้อย่างมีสติ ได้อย่างเต็มขาดรวดเร็วและเหมาะสมกับสถานการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของพสุ เดชะรินทร์ (2554) ได้กล่าวถึงภาวะผู้นำในภาวะวิกฤติไว้ว่า การตัดสินใจในช่วงวิกฤติ ถือได้ว่ามีความท้าทาย และแตกต่างจากการตัดสินใจของผู้นำในภาวะปกติทั่วๆ ไป เนื่องจากเป็นการตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่ไม่เคยได้เผชิญหรือพบมาก่อน และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Cox and Hoover (2006) ที่กล่าวว่า ผู้นำต้องเป็นคนกล้าหาญ กล้าเสี่ยง เพื่อให้งานสำเร็จไม่ใช่เสี่ยงอันตรายโดยไร้เหตุผล ความกล้าได้กล้าเสียและรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นเป็นคุณสมบัติที่คุณจะพบเห็นได้เสมอในผู้นำที่แท้จริง

2) ผู้นำที่มีจิตใจกว้างขวาง เปิดใจยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยตัวเอง (*Open Mind*) โดยผู้นำต้องเปิดรับข้อมูลจากแหล่งต่างๆ รอบข้าง ทั้งจากผู้บริหาร ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และจากเครือข่ายภายนอกในประเด็นที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาแยกแยะ คัดกรอง วิเคราะห์ และเลือกประเด็นสำคัญที่เหมาะสมกับการดำเนินภารกิจในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของทวิตา กมนลเวช (2554) ได้เสนอหลักการบริหารในภาวะวิกฤติไว้ว่า การดำเนินการต้องยึดหลักความครอบคลุม สมบูรณ์ทุกด้าน ทุกภัย ทุกผลกระทบ (*Comprehensive*) โดยผู้นำจะต้องมีความรอบรู้และกว้างขวางในเนื้อหาของงานด้านภัยพิบัติ รวมถึงต้องคำนึงถึงบริบททางภัยภาพของพื้นที่และความสามารถของหน่วยงานต่างๆ ทั้งต้องรู้จักผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ รู้จักชุมชนและความอ่อนไหวหรือจุดอ่อนด้านต่างๆ

และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Howell and Avolio (1992) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ผู้นำต้องรู้จักพิจารณาและเรียนรู้จากคำวิพากษ์วิจารณ์ที่ได้รับ ตลอดจนต้องมีการถามความคิดเห็นของลูกน้อง โดยมีการกระตุ้นให้คิดอย่างอิสระ

3) ผู้นำที่มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ของตนเอง (Emotional) โดยผู้นำต้องสามารถควบคุมสติและสะกดกั้นอารมณ์ของตนเองในการเขียนกับภาวะวิกฤติได้ รวมถึงสามารถควบคุมสถานการณ์และอารมณ์ของเพื่อนร่วมงาน ลูกน้อง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องในสถานการณ์ได้ โดยเฉพาะในสภาวะที่เกิดความสับสนอลหม่านในสถานการณ์ฉุกเฉิน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Bass and Riggio (2006) ที่ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้นำไว้ว่า ผู้นำต้องมีความสามารถควบคุมอารมณ์ได้ในสถานการณ์วิกฤต และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ คم สุวรรณพิมล (2553) ที่ได้กล่าวไว้ว่า เมื่อเกิดเรื่องร้ายขึ้นอย่างฉับพลันผู้บริหารส่วนใหญ่จะจะขาดสติและหลุดความเป็นตัวตนในเบื้องลึกอกรกma ซึ่งบางครั้งได้ทำให้สถานการณ์เลวร้ายลงไปอีก ดังนั้น ภาวะผู้นำเชิงวิกฤติจึงเป็นแนวคิดที่ช่วยให้ผู้บริหารควบคุมอารมณ์ที่สับสน ทั้งของตนเองและทีมงานให้ผ่านพ้นวิกฤติไปได้

4) ผู้นำที่มีความรู้ด้านการบริหารศาสตร์ภัย (Excellent) และมีความตื่นตัวที่จะเรียนรู้ในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง (Learning) โดยผู้นำต้องเป็นผู้ที่มีความพร้อมในหลายด้านจึงจะสามารถจัดการกับภาวะวิกฤติที่เกิดขึ้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทวิда กมลเวชช (2554) ได้เสนอหลักการบริหารในภาวะวิกฤติไว้ว่า ผู้นำจะต้องมีความรอบรู้และมีการเตรียมความพร้อม ในลักษณะของความเป็นมืออาชีพ (Professional) เพื่อช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความมีประสิทธิภาพ รวมถึงต้องมีการฝึกฝน การแสวงหาความรู้ใหม่ๆ และปรับปรุงตนเองอย่างต่อเนื่อง

5) ผู้นำที่มีความประพฤติที่เป็นแบบอย่างที่ดี (Morality) ใน การปฏิบัติงานแก่ลูกน้อง โดยผู้นำต้องเป็นผู้ที่มีคุณธรรม และจริยธรรมในการปฏิบัติงาน เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ' และศรัทธาแก่ลูกน้องในการนำไปเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Kouzes and Posner (1989) ที่ได้กล่าวถึงพฤติกรรมของผู้นำเชิงยุทธศาสตร์ที่ดีในเรื่องของการเป็นต้นแบบที่ดีไว้ว่า ผู้นำต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการประพฤติปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้ตามได้ดำเนินการตาม

6) ผู้นำที่มีประสบการณ์และมีความเชี่ยวชาญ (Experience) ใน การกิจด้านการบริหารศาสตร์ภัยเป็นอย่างดี จะเป็นผู้นำที่ได้รับการยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้องและร่วมงานด้วยเนื่องจากเกิดความเชื่อมั่นว่า ผู้นำมีศักยภาพเพียงพอที่จะนำพาไปสู่เป้าหมายได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ DuBrin (2001) ที่ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้นำไว้ว่า ควรเป็นผู้ที่มีความสามารถและมีศักยภาพซึ่งได้จากการทดลอง หรือมีประสบการณ์

7) ผู้นำที่มีความสามารถในการทำความเข้าใจ (Understanding) เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมได้โดยง่าย ซึ่งเกิดจากการมีมุมมองที่กว้างไกล (Global Perspectives)

ย่อมช่วยให้เกิดการปรับตัว (Adaptability) ทั้งในแง่ของวิธีคิด และพฤติกรรม ซึ่งช่วยให้เกิดความยืดหยุ่น (Flexibility) ใน การบริหารจัดการภัยพิบัติที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Finkelstein and Hambrick (1996) ที่ได้กล่าวว่า ผู้นำต้องมีศักยภาพในการคาดเดา มีมุมมองระยะยาว และสร้างความยืดหยุ่นให้แก่องค์การในการบรรลุเป้าหมาย และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ ทวิตา กมล เวชช (2554) ได้เสนอหลักการบริหารในภาวะวิกฤติไว้ว่า ผู้นำจะต้องตระหนักรถึงความไม่แน่นอนของ สถานการณ์ภัยพิบัติที่เกิดขึ้นและสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ดังนั้น ผู้บริหารจึงต้องอาศัยแนวทาง ปฏิบัติใหม่ๆ ที่สร้างสรรค์เพื่อแก้ปัญหาท้าทายต่างๆ ซึ่งมักเกิดขึ้นหลังเหตุการณ์ภัยพิบัติ เพื่อช่วยเพิ่ม ศักยภาพในการคิดวิเคราะห์ และปรับตัวตอบสนองต่อสถานการณ์ต่างๆ ได้

8) ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ (Vision) กว้างไกลในการนำพาองค์การไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวเป็นสิ่งสำคัญในยามภาวะปกติที่ผู้นำต้องดำเนินการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ผู้นำจำเป็นต้องรู้ถึงเป้าหมายปลายทางของความสำเร็จที่เป็นไปได้จริงและเหมาะสมกับลักษณะของ องค์การ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุชาติ แม้นญาติ (2554) ซึ่งกล่าวไว้ว่า ผู้นำต้องแสดงให้เห็นถึง ภาพลักษณ์ที่พึงประสงค์ในอนาคตขององค์การ โดยมีการสื่อสารเพื่อให้เกิดการร่วมมือต่อวิสัยทัศน์ และ นำไปสู่การปฏิบัติให้กลยุทธ์เป็นจริง

9) ผู้นำที่มีศักยภาพในการสร้างและพัฒนาเครือข่าย (Network) เพื่อนำศักยภาพ หรือจุดแข็งของแต่ละฝ่ายมานูญณาการ (Integrated) เพื่อช่วยการบรรเทาสาธารณภัยประสบผลสำเร็จ โดยง่าย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทวิตา กมลเวชช (2554) ได้เสนอหลักการบริหารในภาวะวิกฤติไว้ว่า ผู้นำจะต้องมีความสามารถในการระบุและรับรู้ความต้องการของหน่วยงานในพื้นที่ และนอกพื้นที่ เพื่อช่วย ในการจัดการให้สถานการณ์ที่เกิดขึ้นกลับเข้าสู่ภาวะปกติโดยรวดเร็ว และยังรวมถึงการได้รับความร่วมมือ จากชุมชน ประชาชน และอาสาสมัครสนับสนุนการปฏิบัติงาน

10) ผู้นำที่มีศักยภาพในการสร้างแรงบันดาลใจให้แก่ผู้ตาม (Inspiration Motivation) ตามอุดมการณ์ของนักผจญเพลิง (Fireman) และผลักดันภารกิจ (Drive) ให้เป็นไปตาม วิสัยทัศน์ที่กำหนด เพื่อปักป้ายรักษาชีวิตของประชาชนผู้ประสบภัยพิบัติ (Savior) ซึ่งสอดคล้องกับที่ Robbins (2003) ได้กล่าวว่า ผู้นำต้องสื่อสารวิสัยทัศน์ในอนาคตขององค์การ โดยชี้ให้เห็นว่าหากมีการ ปฏิบัติอย่างเหมาะสมย่อมจะเป็นพลังในการขับเคลื่อนต่อการสร้างอนาคตขององค์การ และยังสอดคล้อง กับแนวคิดของ Bass and Riggio (2006) ที่ได้กล่าวว่า คุณลักษณะที่ผู้นำต้องมีคือ การมีวิสัยทัศน์และ สามารถถ่ายทอดไปยังผู้ตาม รวมถึงต้องมีการสร้างแรงบันดาลใจแก่ผู้ตามในการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย และวิสัยทัศน์ร่วมกัน

2. ยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างภาครัฐ-ชุมชนของกรุงเทพมหานคร มีความสอดคล้อง กับแนวคิดทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในหลายประเด็น ดังนี้

2.1 แนวคิดของคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (2552) และคณะกรรมการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร (2553) ที่ได้กำหนด มาตรการการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเชิงรุกด้วยจัดการบริหารจัดการสาธารณภัย ซึ่งการ กำหนดแนวทางการดำเนินภารกิจด้านการบรรเทาสาธารณภัยยุคโลกร้อนของกรุงเทพมหานคร ได้มุ่งเน้น การสร้างความพร้อมเพื่อก่อนเกิดภัยพิบัติ การบริหารจัดการระหว่างเกิดภัยพิบัติ และการฟื้นฟูภาย หลังจากภัยพิบัติผ่านพ้นไปแล้ว โดยการอาศัยองค์ความรู้ในหลาย ๆ สาขา และกลยุทธ์ที่หลากหลาย ในการ นำบูรณาการร่วมกันโดยเฉพาะการเชื่อมโยงความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะช่วยให้เกิดการ อนึកกำลังและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม รวมถึงมีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

2.2 งานวิจัยของ Campher (2005) ได้กล่าวถึงแนวทางในการรับมือภัยพิบัติไว้ใน เอกสารเรื่อง “Disaster Management and Planning: an IBLF framework for Business Response” โดยเสนอแนวทางในการรับมือภัยพิบัติทั้งสามระยะดังนี้

1) กลยุทธ์การช่วยเหลือ (Rescue) จะเกิดขึ้นโดยทันทีหลังการเกิดภัยพิบัติและ ทอด้วยเวลาไปได้หลายวัน ขึ้นอยู่กับขนาดของภัยพิบัติที่เกิดขึ้น จุดมุ่งเน้นอยู่ที่การช่วยเหลือคนเจ็บ ผู้ที่ ติดค้าง หรือที่ถูกกลอยแพ รวมทั้งการระบุตำแหน่งของผู้เสียชีวิต การปรับสภาพของจุดประสบเหตุให้มี ความปลอดภัยต่อการเข้าช่วยเหลือ การเข้าสำรวจจุดหรือตำแหน่งของพนักงานที่ต้องการความช่วยเหลือ การเตือนปัจจัยพื้นฐานที่ต้องการเร่งด่วน เช่น น้ำดื่ม อาหาร เวชภัณฑ์ หรือ ที่พักพิง รวมถึงการติดตอกับ ครอบครัว การแจ้งข่าวแก่ญาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2) กลยุทธ์การบรรเทาทุกข์ (Relief) ในระยะต่อมาจะมุ่งเน้นการประเมิน ความ เสียหาย และการติดต่อประสานงานในพื้นที่เพื่อให้ได้รับสิ่งจำเป็นพื้นฐานสำหรับการยังชีพ ไปยังหน่วย บรรเทาสาธารณภัยของทางการและที่เป็นสากล เช่น การผลิตน้ำบริสุทธิ์ การอนามัยอาหารให้ถูก สะอาด ลดค่าใช้จ่าย และพักพิง โดยการดำเนินงานในระยะนี้ยังรวมไปถึงการจัดหาการ ติดต่อสื่อสาร โลจิสติกส์ การช่วยเหลือชุมชนสาธารณะป้องกันภัยพื้นฐาน การเข้าถึงพื้นที่ห่างไกลที่ขาดความ ช่วยเหลือ การรวบรวมข่าวสารสำคัญด้านประชากร ความเสียหาย ความเสี่ยงต่อสุขภาพ ตลอดจน สถานการณ์โดยรวม

3) กลยุทธ์การฟื้นฟู (Recovery) โดยในระยะยาว จะมุ่งเน้นที่การซ่อมสร้าง สาธารณูปโภคพื้นฐานที่ได้รับความเสียหาย การฟื้นสภาพความเป็นอยู่ให้กลับเข้าสู่ระดับที่เป็นปกติ รวมทั้งการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ สิ่งท้าทายสำคัญของกลยุทธ์การฟื้นฟูในการที่จะคงสภาพการดำรงอยู่ของ ครอบครัว นักธุรกิจขนาดเล็ก และแรงงานในโรงงานให้ดำเนินต่อไปได้ คือ การเชื่อมโยงไปสู่ความสามารถ ในการพึ่งตนเองในระยะยาวและการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

2.3 แนวคิดเรื่องการทำงานแบบเครือข่าย เพื่อแสวงหาความร่วมมือ และการเสริมพลังในการดำเนินการกิจด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีความสอดคล้องกับแนวคิดของ Agranoff (2006) ซึ่งได้กล่าวถึงเครือข่ายว่า เครือข่ายเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดการสร้างความร่วมมือเนื่องจากเป็นการเปิดโอกาสให้องค์กรต่างๆ ได้หันมาดำเนินงานร่วมกัน ตลอดจนแบ่งปันทรัพยากร สร้างความรู้ในด้านต่างๆ และค้นพบแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกัน และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Starkey (1997) ที่ได้กล่าวว่าเครือข่ายเป็นการติดต่อสื่อสาร ตลอดจนเป็นการกระตุ้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร โดยมีการนำเอาสื่อกลางต่างๆ เข้ามาประยุกต์ใช้ เช่น โทรศัพท์วิทยุ จุดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น ทั้งนี้ บุคคลต่างๆ ที่ได้เข้ามาร่วมมือกันภายในเครือข่าย อาจอยู่ในระดับเดียวกันหรืออยู่ต่างระดับกันก็ได้ ดังนั้น การเชื่อมโยงเครือข่ายจึงเป็นการรวมกลุ่มของปัจเจกบุคคลหรือองค์กรที่มีลักษณะพื้นฐานที่สำคัญ คือ ความสมัครใจหรือความเป็นอิสระในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารหรือสารสนเทศและกิจกรรมร่วมกัน

2.4 แนวคิดเรื่องการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกเครือข่ายให้มีข้อมูลและความรู้ เป็นไปในทิศทางเดียวกันในการดำเนินการกิจด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีความสอดคล้องกับแนวคิดของกาญจนฯ แก้วเทพ (2538) ให้ความเห็นว่า เครือข่าย หมายถึง รูปแบบหนึ่งของการประสานงานบุคคล กลุ่มหรือองค์กรที่ต่างก็มีทรัพยากรของตนเองอย่างมีเป้าหมาย วิธีการทำงานและมีกลุ่มเป้าหมายของตนเอง ซึ่งทำงานกันมานานพอสมควร แม้อาจจะไม่มีกิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ ก็ตาม แต่ก็มีการวางแผนรากฐานเอาไว้ (เปรียบเสมือนสายโทรศัพท์ที่ต่อไว้) เมื่อฝ่ายหนึ่งมีความต้องการที่จะขอความช่วยเหลือ หรือความร่วมมือจากกลุ่มอื่นเพื่อแก้ปัญหาที่สามารถติดต่อไปได้ ซึ่งสอดคล้องกับที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2554) ที่ได้กล่าวถึงแนวคิดเรื่องเครือข่ายในการเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารไว้ว่า เป็นเครือข่ายที่ช่วยให้การสื่อสารในองค์การและระหว่างองค์กรที่เป็นไปอย่างทั่วถึง และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ D' Amour (2005) ซึ่งได้เสนอว่า ความร่วมมือร่วมใจจะเกิดจากการ แบ่งปัน ซึ่งเป็นแนวคิดที่สำคัญของความร่วมมือร่วมใจ เนื่องจากเป็นการแบ่งความรับผิดชอบ การร่วมกัน ตัดสินใจ แบ่งปันค่านิยมร่วมกัน ข้อมูลต่างๆ รวมถึงการร่วมกันวางแผน นอกจากนี้ ความร่วมมือร่วมใจยัง มาจากการพึ่งพาและหวังกัน (Interdependency) เพราะการทำงานร่วมกันจะก่อให้เกิดผลงานแก่องค์กร มากกว่าการทำงานแบบแบ่งส่วนงาน

2.5 แนวคิดเรื่องการประสานงาน การเชื่อมโยงเพื่อร่วมพลังที่ช่วยให้ดำเนินการตาม ภารกิจด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีประสิทธิภาพเพิ่มสูงขึ้น มีความสอดคล้องกับแนวคิดของ เกษรยังศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2543) ที่ได้กล่าวไว้ว่า เครือข่าย หมายถึง การที่ปัจเจกบุคคล องค์กร หน่วยงาน หรือสถาบันใดๆ ได้ตกลงร่วมกันที่จะประสานเชื่อมโยงเข้าหากันภายใต้รัฐประสังค์หรือ ข้อตกลงอย่างโดยย่างหนึ่งร่วมกันอย่างเป็นระบบ และต้องมีการแสดงออกโดยมีกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งการ

รวมตัวกันเป็นเครือข่ายจะเป็นการนำเอาจุดแข็งของแต่ละฝ่ายมาสนับสนุนกันในการทำงาน ทำให้เกิดการผนึกกำลัง (Synergy) ซึ่งจะช่วยให้ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นดีกว่าผลลัพธ์ของการทำงานที่ต่างคนต่างทำแล้วนำมาร่วมกัน

3. ความสำเร็จของการกิจด้านความมั่นคงของมนุษย์ของกรุงเทพมหานคร เป็นการบรรลุจุดมุ่งหมายของการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพื่อสร้างด้านความมั่นคงของมนุษย์ของกรุงเทพมหานครอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยความสำเร็จที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานจะต้องทำให้ประชาชนรู้สึกปลอดภัยจากภัยพิบัติที่เกิดขึ้น รวมถึงได้รับการช่วยเหลือในเบื้องต้นเพื่อช่วยให้ผู้ประสบภัยพิบัติสามารถดำเนินชีวิตต่อไปได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นในอนาคต ซึ่งผู้ว่าจังหวัดเห็นว่า การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของกรุงเทพมหานครได้อย่างมีประสิทธิภาพย่อมช่วยสร้างความมั่นคงของมนุษย์ของกรุงเทพมหานครได้ตามแนวคิดนี้

บรรณานุกรม

- กาญจนฯ แก้วเทพ. (2538). เครื่องมือการทำงานวัฒนธรรมชุมชน. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขานุการสภาเทศบาลแห่งประเทศไทยเพื่อการพัฒนา.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2543). การจัดการเครือข่าย: กลยุทธ์สำคัญสู่ความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: ชั้นเซฟ มีเดีย.
- คณะกรรมการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร. (2552). แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2553-2557. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานคร.
- คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ. (2552). แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2553 - 2557. กรุงเทพฯ: กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย.
- ทวิตา กมลเวชช. (2554). คู่มือการจัดการภัยพิบัติท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- พสุ เดชะรินทร์. (2554, 18 ตุลาคม). "ผู้นำในภาวะวิกฤติ". หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ. หน้า 10.
- สุราสินี แม่นญาติ. (2554). ไม่เดลความสัมพันธ์โครงสร้างปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2554). แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2551 - พ.ศ. 2555). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.

- Agranoff, R. and McGuire, M. (1998). Multi Network Management: Collaboration and the Hollow State in Local Economic Policy. *Journal of Public Administration Research and Theory*, 8(1), 67-91.
- Agranoff, R. (2006). Inside Collaborative Network: Ten Lessons for Public Managers. *Public Administration Review*, 66(Supplement s1), 56-65.
- Bass, B.M. and Riggio, R.E. (2006). *Transformational Leadership* (2nd ed.). New Jersey: Psychology Press.
- Blake, R.R. and Mouton, J.S. (1985). *The Managerial Grid III: The Key to Leadership Excellence*. Houston: Gulf Publishing.
- Campher, H. (2005). *Disaster management and planning: an IBLF framework for business response*. Retrieved November 6, 2013, from
http://commdev.org/userfiles/files/739_file_IBLF_Disaster_Planning.pdf
- Cox, D. and Hoover, J. (2006). *Leadership When the Heat's on*. New York: McGraw - Hill.
- D' Amour, D. (2005). The Conceptual Basis for Inter Professional Collaboration: Core Concept and Theoretical Framework. *Journal of Interprofessional Care*, 19(Suppl 1), 116-131.
- DuBrin, A. (2001). *Leadership Research Finding, Practice, and Skills*. Boston: Houghton Mifflin Company.
- Finkelstein, S. and Hambrick, D.C. (1996). *Strategic Leadership: Top Executives and Their Effects on Organizations*. Minneapolis: West Publishing.
- Howell, J.M. and Avolio, B.J. (1992). The Ethics Charismatic Leadership : Submission or Liberation?. *Academy of Management Executive*, 6(2), 43-54.
- Kouzes, J.M. and Posner, B.Z. (2002). *The Leadership Challenge*. San Francisco: Jossey Bass Publishers.
- Robbins, S.P. (2003). *Essentials of Organizational Behavior*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Starkey, P. (1997). *Networking for Development*. London: International Forum for Rural Transport and Development.
- Yamane, T. (1973). *Statistic: An Introductory Analysis* (3rd ed.). New York: Harper & Row.